

Sygn. akt IV Pa 68/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 lutego 2022r.

Sąd Okręgowy w Rybniku Wydział IV

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Maria Olszowska

Sędziowie: ./.

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 02 lutego 2022r. w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B.**

przeciwko K. W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 sierpnia 2021 r. sygn. akt V P 245/20

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 w ten sposób , że zasądza od powódki

na rzecz pozwanego kwotę 450,00 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych 00/100)

tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

2. oddala apelację w pozostałej części,

3. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 225,00 zł (dwieście dwadzieścia pięć złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sędzia Maria Olszowska

Sygn. akt IV Pa 68/21

UZASADNIENIE

Powódka Spółka (...) S.A. w B. 26 października 2020 roku wniosła przeciwko pozwanemu K. W. pozew o zapłatę kwoty 3.579,30 zł tytułem zwrotu wypłaconej części renty wyrównawczej za okres od lipca 2019 roku do grudnia

2019 roku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu. Nadto, wniosła o zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, iż zgodnie z ugodą zawartą między stronami 10 czerwca 2020 roku, powódka była zobowiązana od 1 lipca 2019 roku do wypłacania pozwanemu renty wyrównawczej w wysokości 1.197,45 zł miesięcznie, a w rzeczywistości spółka wypłacała pozwanemu w okresie od 1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku kwotę ustaloną w wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z 3 lipca 2009 roku wynoszącą 1.794 zł miesięcznie. W ocenie powódki doszło do powstania nadpłaty po stronie pozwanego, który pozostaje bezpodstawnie wzbogacony.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu przyznał, że w okresie od lipca 2019 roku do grudnia 2019 roku otrzymywał od powódki rentę w wysokości 1.794 zł miesięcznie. Przy tym powód podkreślił, iż w zawartej między stronami ugodzie wskazano, że uгода wyczerpuje wszelkie wzajemne roszczenia. W ocenie pozwanego oczywistym było, że chodziło o roszczenia, które były przedmiotem sprawy, w której zawarto ugodę, a zatem obejmowały także roszczenie o zwrot „nadpłaty”, którego obecnie powód dochodzi. Jednocześnie pozwany podniósł zarzut rzeczy ugodzonej. Dodatkowo pozwany zaznaczył, że zużył wypłacone, a obecnie dochodzone przez powódkę środki na bieżące utrzymanie.

Wyrokiem z 10 sierpnia 2021 roku o sygn. akt V P 245/20 Sąd Rejonowy w Rybniku Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w pkt 1 oddalił powództwo, a w pkt 2 zasądził od powódki Spółki (...) S.A. w B. na rzecz pozwanego K. W. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy podał, iż ustalił i zważył, co następuje.

Wyrokiem z 3 lipca 2009 roku Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie o sygn. akt V P 387/08 zasądził od pozwanej Spółki (...) S.A. w B. na rzecz powoda K. W. bieżącą rentę wyrównawczą w wysokości 1.794 zł netto miesięcznie począwszy od 1 stycznia 2009 roku płatną z góry do dnia dwudziestego każdego kolejnego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat w miejsce renty wyrównawczej zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 7 marca 2001 roku w sprawie o sygn. akt IX P 33/01 (pkt 6). W uzasadnieniu Sąd wskazał, że zasada odpowiedzialności pozwanej wynika z wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z dnia 7 marca 2001 roku. Wyrok jest prawomocny.

Wyrokiem z 4 kwietnia 2019 roku Sąd Rejonowy Rybniku w sprawie o sygn. akt V P 58/15 oddalił powództwo K. W. przeciwko pozwanej Spółce (...) S.A. z B. o podwyższenie renty wyrównawczej (pkt 1). Wyrok jest prawomocny.

W piśmie z 2 lipca 2019 roku Spółka (...) S.A. w B. poinformowała K. W. o możliwości zawarcia ugody uwzględniającej okoliczność, że od 1 lipca 2019 roku renta wyrównawcza powinna wynosić 884,68 zł miesięcznie. Wobec odmowy podpisania ugody przez K. W., spółka w piśmie z 16 lipca 2019 roku poinformowała go, że występuje przeciwko niemu z pozwem o uchylenie w części obowiązku wypłaty renty wyrównawczej zasądzonej na jego rzecz wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z 3 lipca 2009 roku w sprawie o sygn. akt V P 387/08.

25 listopada 2019 roku powódka Spółka (...) S.A. w B. wniosła przeciwko pozwanemu K. W. pozew m.in. o uchylenie w części tj. ponad kwotę 884,68 zł netto miesięcznie obowiązku wypłaty renty wyrównawczej zasądzonej w pkt 6 wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z 3 lipca 2009 roku, sygn. akt V P 387/08 poczynając od 1 lipca 2019 roku. Spółka wskazała, że dokonała przeliczenia wysokości renty wyrównawczej należnej pozwanemu wyliczonej jako różnica pomiędzy potencjalną emeryturą, a otrzymywaną z ZUS rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Powódka zaznaczyła, że z wyliczeń wynikało, że szkoda pozwanego jest niższa niż renta wyrównawcza faktycznie mu dotąd wypłacana i przysługuje obecnie w niższej kwocie tj. 884,68 zł netto miesięcznie. Nadto, powódka wniosła o zabezpieczenie powództwa poprzez wstrzymanie wykonania pkt 6 wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 3 lipca 2009 roku w sprawie o sygn. akt V P 387/08 w zakresie zasądzonej od Spółki (...) S.A. na rzecz K. W. renty wyrównawczej ponad kwotę 884,68 zł miesięcznie od dnia 1 lipca 2019 roku do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt V P 327/19

Postanowieniem z 9 grudnia 2019 roku Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie o sygn. akt V P 327/19 udzielił zabezpieczenia roszczenia powódki Spółki (...) S.A. w B. skierowanego przeciwko K. W. o obniżenie renty wyrównawczej poprzez wstrzymanie wykonania punktu 6 wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z 3 lipca 2009 r. (sygn. akt V P 387/08) w zakresie bieżącej renty wyrównawczej przyznanej K. W. ponad kwotę 884,68 zł netto miesięcznie od 1 lipca 2019 r. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w niniejszej sprawie.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

10 czerwca 2020 roku strony zawarły ugodę sądową w której wskazano:

1. strony zgodnie ustalają, że wysokość renty wyrównawczej od dnia 1 lipca 2019 roku wynosi 1.197,45 zł (tysiąc sto dziewięćdziesiąt siedem złotych 45/100), a od dnia 1 marca 2020 roku 1.237,92 zł (tysiąc dwieście trzydzieści siedem złotych 92/100) w miejsce dotychczas zasądzonej wyrokiem z 03.07.2009r. sygn. V P 387/08 renty wyrównawczej, płatność renty wyrównawczej nastąpi do dnia 10-tego każdego kolejnego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie zwłoki płatności którejkolwiek z rat,

1. strona powodowa zobowiązuje się wyrównać pozwanemu skapitalizowaną rentę wyrównawczą od stycznia 2020 roku do czerwca 2020 roku w terminie do 10 sierpnia 2020 roku,

2. strony zgodnie oświadczają, że niniejsza ugoda wyczerpuje wzajemne roszczenia stron.

Postanowieniem z 10 czerwca 2020 roku Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie o sygn. akt V P 327/19 umorzył postępowanie (pkt 1).

W okresie od 1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku Spółka (...) S.A. w B. wypłacała K. W. kwotę 1794 zł miesięcznie. Pozwany zużył wypłacane przez spółkę środki w ww. okresie na bieżące potrzeby oraz leczenie.

W piśmie z 3 lipca 2020 roku Spółka (...) S.A. w B. wezwała K. W. do zapłaty na jej rzecz kwoty 3.579,30 zł.

W odpowiedzi z 9 lipca 2020 roku K. W. podniósł, iż wobec treści ugody sądowej zawartej w sprawie o sygn. akt V P 327/19 żądanie spółki jest bezpodstawne.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu o przesłuchanie pozwanego, które wraz z dowodami z dokumentów wzajemnie się uzupełniały tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd I instancji uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ten przytoczył treść art. 917 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019r. poz. 1495 ze zm.), zgodnie z którym przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie , albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać.

Sąd Rejonowy wskazał, że ugoda sądowa z punktu widzenia prawa materialnego jest umową (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1972 roku, III PRN 66/72), dlatego też skutki materialnoprawnej ugody odpowiadają konsekwencjom zawarcia umowy, która kształtuje prawa i obowiązki stron.

Sąd I instancji stwierdził, iż z uwagi na fakt, iż ugoda ma zmierzać do rozwiązania i zażegnania sporu, rozmiar i rodzaje ustępstw pozostają jedynie w gestii zainteresowanych stron. Mogą one być bardzo różne i obiektywnie nie muszą być jednakowo ważne. Ugodę należy uznać za dwustronne oświadczenie woli – umowę, która kończy spór w sposób kompromisowy, wyjaśniając niepewności w odniesieniu do stosunku istniejącego między skonfliktowanymi stronami. Tym samym ugoda może zostać zawarta tylko wtedy, gdy między stronami istnieje już stosunek prawny. Jej celem

jest uchylenie niepewności, zapewnienie ich wykonania albo uchylenie obejmującego stosunek prawny sporu, który już zaistniał bądź może zaistnieć w przyszłości. Ugoda jest czynnością prawną, której podstawę materialnoprawną stanowią przepisy art. 917 i 918 k.c. Ugoda nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej, gdyż ta przynależna jest tylko prawomocnym orzeczeniem stanowiącym osądzenie sprawy, natomiast kształtuje stan prawny wyrażający się w rzeczy ugodzonej (res transacta).

Jednocześnie Sąd I instancji wskazał, że podziela orzecznictwo Sądu Najwyższego zgodnie z którym istotą ugody jest czynienie sobie wzajemnie ustępstw w zakresie oczekiwanych rezultatów stosunku prawnego, które należy zaliczyć do przedmiotowo istotnych elementów ugody (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.07.2002r. I CKN 915/100). Wzajemne ustępstwa czynione sobie przez strony ugody nie muszą być ponadto *expressis verbis* wymienione w treści ugody. O kwalifikacji ustępstw przesądza ich porównanie do rozumienia przez każdą z nich treści stosunku prawnego i przekonanie o rodzaju oraz wielkości roszczeń z niego wynikających. Ustępstwa te mogą polegać na zmodyfikowaniu wysokości czy nawet rodzaju świadczeń do jakich zobowiązane są strony. Ustępstwa te nie muszą być wprost wyartykułowane w ugodzie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7.02.2006r. IV CK393/05).

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy wskazał, iż powaga rzeczy osądzonej (res iudicata) oznacza niedopuszczalność prowadzenia kolejnego procesu pomiędzy tymi samymi stronami, o to samo roszczenie. Z atrybutu res iudicata korzystają prawomocne sądowe rozstrzygnięcia merytoryczne, tj. wyroki, nakazy zapłaty, postanowienia co do istoty sprawy oraz uznane orzeczenia sądów zagranicznych, a ściślej rzecz biorąc, to, co znajduje się w ich sentencji. Ugoda zawarta przed sądem nie korzysta z cechy res iudicata, ale kształtuje stan rzeczy ugodzonej (res transacta). Konsekwencją wciągnięcia osnowy ugody do protokołu rozprawy jest umorzenie postępowania, ponieważ strony odstępują od swoich roszczeń, a ich spór wygasa. Różnicą, jaka istnieje pomiędzy powagą rzeczy osądzonej a ugodzonej, jest kwestia dopuszczalności ponownego postępowania. W pierwszym przypadku postępowanie nie jest dopuszczalne z mocy prawa. Jeżeli zdarzy się, że strona ponownie wystąpi z roszczeniem przeciwko tej samej stronie, w stosunku do której zostało ono już prawomocnie osądzone, sąd odrzuci pozew na podstawie art. 199 §1 pkt 2 kpc. W drugim przypadku sprawa może ponownie zostać przyjęta przez sąd do rozpoznania, jednak pozwany powinien podnieść zarzut rzeczy ugodzonej, co z kolei powinno skutkować oddaleniem takiego powództwa (J. Bodio [w:] Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III, Oficyna 2008).

Przepis art. 410 §2 kc zawiera definicję świadczenia nienależnego. Zgodnie z nim świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo **jeżeli podstawa świadczenia odpadła** lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu (art. 409 kc). Jeżeli spełnienie świadczenia czyni zadość zasadom współżycia społecznego nie można żądać zwrotu świadczenia (art. 411 pkt 2 kc).

10 czerwca 2020 roku strony zawarły ugodę, co doprowadziło do umorzenia postępowania w sprawie o sygn. akt V P 327/19. Żadna ze stron nie uchyliła się od jej skutków. Zgodnie z treścią pkt 1 ugody wysokość renty wyrównawczej od dnia 1 lipca 2019 roku miała wynosić 1.197,45 zł. Zdaniem Sądu Rejonowego okoliczność, że powódka wypłacała pozwanemu rentę w okresie od 1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku w wyższej wysokości nie powoduje automatycznie powstania nadpłaty, którą pozwany obowiązany jest zwrócić. Jednocześnie Sąd ten wskazał, że na gruncie niniejszej sprawy istotna okazała się interpretacja zawartej między stronami ugody. Sąd i instancji podkreślił, iż dopiero z dniem zawarcia ugody tj. 10 czerwca 2020 roku wcześniejsze zobowiązanie powódki wynikające z prawomocnego wyroku upadło. Dopiero zatem z tą chwilą odpadła podstawa zobowiązania ponad kwotę 1197,45 zł za okres od 1 lipca do grudnia 2019 roku. Do czasu zawarcia ugody, wiążąca dla stron kwota wypłacana tytułem renty wyrównawczej wynosiła 1.794 zł miesięcznie. Sprawa o sygn. V P 327/19 dotyczyła renty wyrównawczej za okres od lipca 2019 roku. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że w treści samej ugody strony oświadczyły, że ugoda wyczerpuje ich wzajemne roszczenia (pkt 3). Z powyższego zapisu wynika, iż z dniem 10 czerwca 2020 roku wszelkie potencjalne

roszczenia stron w zakresie renty wyrównawczej za okres od lipca 2019 roku wygasły. Tak też treść ugody zrozumiał pozwany co wynika jednoznacznie z jego zeznań. Tym samym, w ocenie Sądu i instancji, powodowi nie przysługuje roszczenie o zwrot nadpłat z uwagi na powagę rzeczy ugodzonej.

Niezależnie od powyższego Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na postawę powódki, która wypłacała pozwanemu w jej ocenie nienależne środki pieniężne w okresie od 1 lipca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku, a dopiero 25 listopada 2019 roku wniosła pozew o obniżenie renty (za okres blisko 5 miesięcy wstecz). Zdaniem Sądu I instancji nie ulega wątpliwości, że możliwości zarobkowania osoby pobierającej rentę w związku z wypadkiem przy pracy są wyłączone albo też ograniczone. Pozwany jak sam przyznał zużył wypłacone, a dochodzone obecnie przez powódkę, środki na bieżące utrzymanie i leczenie. Sąd Rejonowy miał na względzie, że nadpłata wynosiła około 500 zł miesięcznie w związku z czym nie była to zbyt wysoka kwota w porównaniu do kosztów utrzymania. Jednocześnie w ocenie Sądu Rejonowego pozwany winien liczyć się z obowiązkiem zwrotu części wypłacanej renty dopiero od chwili otrzymania pozwu w sprawie V P 327/19, skoro powódka po wezwaniu do zapłaty z 3 lipca 2019 przez okres blisko 5 miesięcy „zwlekała” ze złożeniem pozwu. Pozwany z kolei pozostawał w przeświadczeniu, że otrzymuje rentę zgodną z prawomocnym wyrokiem Sądu, a więc należną. Zdaniem Sądu, biorąc pod uwagę sytuację osobistą i ekonomiczną pozwanego, żądanie przez powódkę od pozwanego zwrotu nadpłaty w wyżej opisanych okolicznościach, Sąd I instancji ocenił negatywnie.

Sąd ten podkreślił, że skoro renta ma związek z uprzednim wypadkiem przy pracy czy chorobą zawodową i jest ona wypłacana przez pracodawcę (następcę prawnego), to niezasadnym w świetle zasad współzycia społecznego wydaje się zwracanie z tego tytułu kwot otrzymanych przez ówczesnego pracownika. Co więcej, w orzecznictwie, które Sąd Rejonowy w całości podzielił, niejednokrotnie wskazywano, iż nawet w sytuacji konieczności obniżenia renty wyrównawczej, należy tego dokonywać na okres bieżący, a nie wstecz. I tak np. Sąd Okręgowy w Gliwicach w wyroku z 27 września 2018 roku stwierdził, iż „żądanie uchylenia obowiązku zapłaty renty wyrównawczej z datą wsteczną jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego” (wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27.09.2018r. VIII Pa 35/18). Powyższe wynika, z wcześniej już wspomnianego charakteru renty, która jest wypłacana w związku z doznany przez pracownika uprzednio wypadkiem przy pracy czy chorobą zawodową.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji uznał, iż pozwany nie ma obowiązku zwrotu nadpłaconej renty również z tego względu, że żądanie w tym zakresie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, nadto wypłacone środki zużył w ten sposób, że nie jest już wzbogacony i stąd w pkt 1 wyroku oddalił powództwo.

Z kolei w pkt 2 wyroku Sąd Rejonowy, na podstawie art. 98 kpc, zasądził od powódki Spółki (...) S.A. w B. na rzecz pozwanego K. W. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od wyroku wniosła powódka zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1) naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, co skutkowało przyjęciem, iż w niniejszej sprawie brak jest podstaw do uznania, aby pozwany musiał liczyć się z obowiązkiem zwrotu uzyskanych niezasadnie korzyści, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do przekonania, że pozwany winien mieć świadomość konieczności zwrotu nadpłaconej renty wyrównawczej,

2) naruszenie art. 410 § 2 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu iż podstawa zobowiązania powódki ponad kwotę 1.197,45 zł odpadła dopiero w dniu zawarcia ugody, podczas gdy z treści przedmiotowej ugody wynika, że strony zgodnie ustaliły wysokość renty wyrównawczej poczynając od dnia 01.07.2019 r.

Powódka wniosła o zmianę skarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji powódka wskazała, że zgodnie z treścią zawartej ugody sądowej z 10.06.2020 r., strony zgodnie ustaliły, że wysokość renty wyrównawczej wynosi 1.197,45 zł od dnia 01.07.2019 r. Skoro zatem strony uzgodniły, iż wypłacane przez powódkę świadczenie zostanie obniżone z datą wsteczną, to w ocenie powódki brak

jest podstaw do uznania, że pobierana przez pozwanego w okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. renta w kwocie 1.794 zł była należna. Już z tego faktu każda osoba w świetle wskazań podstawowej wiedzy, a także doświadczenia życiowego, winna wysnuć wnioski o możliwości zaistnienia obowiązku zwrotu nadpłaty. Nadto zdaniem powódki przyjęcie interpretacji Sądu I instancji oznaczałoby, że wskazanie w pkt 1. ugody konkretnej daty, zwłaszcza wstecznej, było całkowicie bezprzedmiotowe. Ugoda została zawarta pomiędzy dwoma w pełni świadomymi podmiotami i brak jest podstaw do przyjęcia, iż taki sposób ujęcia treści porozumienia między stronami dokonany został bez żadnego powodu. Nadto powódka podniosła, że pozwany nie wykazał aby zużył nienależnie pobrane świadczenie na bieżące potrzeby, gdyż nie sposób uznać, aby samo oświadczenie pozwanego było podstawą do uznania, że nie jest już wzbogacony.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że zarzuty apelacji pozbawione są racji, a wyrok Sądu Rejonowego w Rybniku jest prawidłowy. Wskazał, że w dacie zawarcia ugody stan faktyczny był taki, że powódka uprzednio (przed zawarciem ugody) zapłaciła pozwanemu rentę wyrównawczą za okres od lipca 2019 do grudnia 2019 w pierwotnej wysokości (po 1794 zł). W ugodzie powód oświadczył, że ugoda wyczerpuje jego roszczenia - oczywistym jest, że chodziło o roszczenia, które były przedmiotem sprawy, w której zawarto ugody, a zatem obejmowały także roszczenie o zwrot „nadpłaty” za okres sprzed zawarcia ugody. Taka była intencja i zgodny zamiar stron, co wynika z zeznań pozwanego złożonych na rozprawie w dniu 10.08.2021 r. Pozwany podkreślił, że dopiero od 10.06.2020r. odpadła podstawa świadczenia renty w dotychczasowej wysokości i dopiero po tej dacie świadczenie byłoby nienależnym, jednakże nie powstała żadna „nadpłata” za okres poprzedzający zawarcie ugody, a to wobec treści punktu 3 ugody. Pozwany wskazał nadto, że nieuzasadnione jest również twierdzenie powódki, że pozwany nie wykazał, by środki wypłacone mu w spornym okresie, zużył na swoje potrzeby. Podniósł, że nie musiał tej okoliczności wykazywać, bo - jak prawidłowo ustalił Sąd Rejonowy w Rybniku - dopiero z dniem 10.06.2020r. odpadła podstawa świadczenia w pierwotnej wysokości. Dodał, że okres wypłaty świadczenia w pierwotnej wysokości (6 miesięcy) oraz kwota (1794 zł - 1197,45 zł = 596,55 zł) wskazują, w świetle zasad doświadczenia życiowego, że jej wydatkowanie odbywało się na bieżące potrzeby związane z utrzymaniem siebie i rodziny. I o tym fakcie zeznał pozwany. Ocena zeznań pozwanego przez pryzmat doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania dokonana przez Sąd jest w pełni prawidłowa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki zasługuje jedynie na częściowe uwzględnienie.

Rozstrzygnięcie wyroku Sądu Rejonowego w zakresie pkt 1 jest zasadne.

Sąd I instancji przeprowadził w tym zakresie prawidłowe postępowanie dowodowe. Trafnie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy. Prawidłowo zastosował obowiązujące przepisy zarówno prawa materialnego jak i procesowego, a wydanemu wyrokowi trudno odmówić słuszności.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd I instancji uznając, iż nie przekracza ona granic swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 kpc i ostatecznie przyjął ją za własną.

Wskazane w apelacji argumenty, zdaniem Sądu Okręgowego, są niezasadne.

Zdaniem Sądu Okręgowego trafnie przyjął Sąd I instancji, że ugoda zawarta przed sądem korzysta ze stanu rzeczy ugodzonej (res transacta). Faktycznie w wyniku zawartej między stronami, ugody 10.06.2020r. wysokość renty wyrównawczej od dnia 1 lipca 2019 roku miała wynosić 1.197,45 zł. Niemniej do czasu zawarcia tej ugody wiążąca dla stron kwota wypłacana tytułem renty wyrównawczej wynosiła 1.794 zł miesięcznie na podstawie wyroku Sądu Rejonowy w Rybniku z 3 lipca 2009 roku w sprawie o sygn. akt V P 387/08 i słusznie powódka taką kwotę powodowi wypłacała. Słusznie nadto, zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy uznał, że skoro, zgodnie z treścią pkt 3 ugody

wynika, że zawarta ugoda wyczerpuje wzajemne roszczenia stron, oznacza to, że z dniem 10 czerwca 2020 roku wszelkie potencjalne roszczenia stron w zakresie renty wyrównawczej za okres od lipca 2019 roku wygasły.

Dodać także należy, że słusznie Sąd I instancji uznał, że skoro renta ma związek z uprzednim wypadkiem przy pracy czy chorobą zawodową i jest ona wypłacana przez pracodawcę, to niezasadnym w świetle zasad współzycia społecznego jest zwracanie z tego tytułu kwot otrzymanych przez ówczesnego pracownika. Sąd Rejonowy powołał się na orzecznictwo sądów powszechnych, które tutaj. Sąd także w pełni podziela, iż nawet w sytuacji konieczności obniżenia renty wyrównawczej, należy tego dokonywać na okres bieżący, a nie wstecz.

W tej sytuacji Sąd uznał apelację powódki w zakresie pkt 1 wyroku za bezzasadną i na podstawie art. 385 kpc, w pkt 2 wyroku, apelację w tej części oddalił.

Sąd Okręgowy zmienił jedynie zaskarżony wyrok w zakresie pkt 2 uznając, że w świetle przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015, poz. 1800) §9 ust 1, pkt 5 w zw. z §2 pkt 3, należy od powódki jako strony przegrywającej zasądzić kwotę 450 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, jako 50% stawki obliczonej na podstawie § 2, w sytuacji, gdy wartość przedmiotu sporu wynosiła 3.579,30zł, o czym Sąd orzekł w pkt 1 wyroku na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 391 kpc i przepisów powołanego Rozporządzenia.

W pkt 3 Sąd orzekł o zwrocie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym od powódki na rzecz pozwanego na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 391 kpc i §10 ust. 1 pkt 1 w zw. z §9 ust. 1, pkt 5 w zw. z §2 pkt 3 przepisów powołanego Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Sędzia Maria Olszowska